

اجتهاد

حیاتی، فلسفی، اجتماعی فکر غزته‌سی
«اون یدنجی سنه تاسیسیه»

اداره‌خانه‌سی
جفال اوغلنده «اجتهاد نه‌وی»

تلفون : استانبول ۸۶۵

نومرو ۱۴۸ — ۲۵ تموز ۹۲۲

Adresse
Idjtihad Constantinople

Téléph: St. 865

25 Juillet 1922 — No. 148

ایسکی یونان فلسفه سنه دأر

افلاطونك عمری و مكتبی

- ۲ -

ایشته بوسره ده، قبل المیلاد ۴۲۸ سنه سنده آتیکلی
 اویل بر عائله دن آرستونك اوغلی افلاطون دنیایه
 کلدی . بو تاریخ بریقلمسك وفاتنه و آتنه ایچون پك
 فجیع اولان پهلویونه زحر برلرینك صوکنه تصادف
 ایدیوردی . افلاطون ، آتنه ده بوتون اویل وزنکین
 عائله چوجوقلری کبی جدی و متنوع برتحصیل کوردی .
 ادمان ، موسیقی و حتی نقش و رسم درساری آلدی .
 شعره مراق ایتدیکندن غنائی و فاجعه وی اثرلری یازدی .
 وعینی زمانده مشهور هراقلیتک طلبه سی قراتیلدن علی
 بر تربیه آلیوردی .

یکرمی یاشنه کلنجه ، سوقراطه تصادف ایتدی :
 ودرحال خواجه سی قراتیلی ترك ایدهرك سوقراطه طلبه
 اولدی . روایتله نظر آ سوقراطه معارفه سی متعاقب بوتون
 شعرلری ، اثرلری یاقدی . بو تصادف قبل المیلاد ۴۰۷
 سنه سنده وقوعه کلمشدی . بو شایان حیرت بحثانه سکزنس
 متبادیاً طلبه لك ایتدی . عمومیتله آتنه کنجلرینك مجادلات
 سیاسییه آتیلمه لری شککنده کی عمومی جریان افلاطون
 کندنی قایدیرمدی . اساساً ایده آلیست روحی بو کبی
 ایشلرله اوغراشمقدن کندنی منع ایتکده ایدی .

بو صرعه ده پهلویونه زحر برلری بیتمش و آتنه ده
 ده موقراسی وضعیته حاکم اولمشدی . آریستو قرات
 صنفك اداره حکومتی الله ایتك ایچون واقع اولان
 تشبثلری موفقیته نتیجه لئه مشدی . بو یولده مصروف
 اولان کافه مساعی هیچ بر ثمره ویرمه دن هبا اولدی
 و جربان حیات ، حال طبعیسینه عودت ایتدی . اوتوز
 تیرانك دور استبدادنده دوستلرینك ده موقراسی جریانی
 اداره ایتمه لرینه رغماً خلقك فلسفه و فیلسوفلره
 بغض وعداوتی نتیجه سی اوله رق افلاطونك موقعی فنالاشدی .
 بو ائناده قبل المیلاد ۴۰۳ تاریخنده ، سوقراط اولومه
 محکوم ایدلمشدی . حکومتك معبودلرینه حرمت ایتمه مك
 وکنجلی اضلال ایلمکه متهم اولان اختیار فیلسوف ،

ناموسلو جدی و فقط متعصب و دار قفالی انسانلرك
 ظلمدیده سی اولدی . هیئت اتهامیه نی تشکیل ایدن ذواتك
 اکثریسی سوقراط ایله اولان خصوصی مباحثه لرنده
 کندیسك سربست افکارینه و طور متکمانه سنه معروض
 قالمشلردی . مع هذا سوقراطك محکومیتنه بو سبب کافی
 اولامازدی . سوقراطك محکومیتنه حقیقی سبب ، دورك
 حالت روحیه سی ایدی . سوقراط اتهام ایدلدیکی زمان
 خلق آره سنده عظیم بر هرج و مرج فکری اولمش ،
 طرفدارلر و عایدارلر شدید بر مباحثه یه کیریشمشلردی .
 آتنه ده منور صنف ، آریستو قراسی سوقراطه متایل ایدی .
 سوقراط شخصی دشمنلرینك غرضکارلغندن زیاده عایدارلری
 تشکیل ایدن عوامك بر حرکت اختلالکارانه سی نتیجه سنده
 تحصیل ایدن شدید بر عکس العمل دینك قربانی ایدی .
 سوقراطي اتهام ایدنلر ، بو حرکت عوامك رؤسای
 ایدیلر . سوقراط دین و حق دشمنی تلقی ایدیلیوردی .
 ایشته بو صورته دین و عنعنات قدیمه لهنه و تماماً فلسفه
 علمینه باشلایان بو چالقاتی بر طرفدن بیوک اختیارک اولومنی ،
 دیگر طرفدن آتنه ده اوتوز تیرانك تحکمی ایله ظاهرآ
 نتیجه پذیر اولدی . افلاطون خسته اولدیغندن استادك
 صوك دم حیاتنده یاننده بولنه مدی .

✽

بو فاجعه اوزرینه سوقراط مکتبنه منسوب ارباب
 تفکر ایچون آتنه ده قالمق تحملسوز و حتی تهلیکلی اولدی .
 آتنه دن هجرت ایدنلرله رلکده افلاطونده مولدی اولان
 [مه غارا] شهرنده فیلسوف [اوقایدك] نزدینه کیتدی .
 اوقایدك افلاطون اوزرنده کی نفوذ و تأثیری افکار ذاتیه سنك
 تکوننده و بالخاصه فکر (idée) نظریه سنك تکملنده
 ضراحت بارز بولمقده در . بو تاریخده افلاطون اوتوز
 یاشنده ایدی .

افلاطون بعده ، سیره نه ، ایتالیا یه و مصره سیاحت
 ایتدی . سیره نه ریاضی شناس [تهئودور] ایله کوروشدی .
 بو ذاتك تلقیناتیه سوقراط مکتبنده پك ده اهمیت ویریله یین
 ریاضیه ایله استیناس پیدا ایتدی . ایتالیا ده ، ترانقوشهرنده
 فیثاغورك شاگردلرندن بعضلری ایله تأسیس مناسبت
 ایتدی . بو ذواتك تأثیراتی افلاطونك (جمهوریت)
 نام اثرنده موضوع بحث ایدیلن حیات سیاسی و عمومی

حقننده کی افکار بیک انکشافیه بویوک خدمت ایتدی .
 فیثاغوریلر ، او زمان یازی یازان ایلك فیلسوفلردی .
 فکرلری کندی محیط محرمیتلری خارجنده پک آز
 معلوم ایدی . واقعا افلاطون آتنده ایکن بونلرک بعض
 محاوره لرینی اوقومش ایدیهده بو دفعه کی صیقی و صمیمی
 معارفه لر ایله افلاطون احضار ایدلمش بولنیوردی .
 مصهرده ایسه ، افلاطون آنجق ظاهری و سطحی حیاتی
 کوره بیلدی . بوندن باشقه مصراعقادات دینیسی اساساً
 یونان روح علمیسنده منافی ایدی . مع هذا بو ظاهری
 و سطحی رؤیت بیله یونانستانده تصادف ایدیلهمین شکیلر
 اولدیفندن مصهرده کوردیکی پک اسکی بر مدنیت ،
 یکنظرده کوزه چاربان بر عنعنه پرستی ، پک قوی بر
 حس دینی و باخصوص حیات آخرته ایمان افلاطونده درین
 ایزلر بر اقدی . بالتیجه بتون بو سیاحتلر افلاطونک
 تکملانی تأمین ایتدی .

افلاطون ، مزاج اعتباریله ، مدقق و متجسس بر روحه
 مالکدی . فلسفه سنک مبذول معضلیتی ، آتنده حیات
 محدود سیله آلدیه ایدیلهمزدی . اوکا کنیش و فعال بر ساحه
 حیات لازمدی . بونیده سیاحتلری ایله بولمشدی .
 فلسفه سی ذاتاً بو تجسس و اکتشاف تام بر معکسیدر .
 افلاطون ، زماننده پک موده اولان فلسفه تعلیمی
 ایچون ، سیرا کوزه حاکی طرفندن سجلیایه دعوت
 ایدلیدی زمان قرق یاشنه کلشیدی . بو دعوت و سیاحت
 آبی بر سرگذشت اولدی . فجیع بر عاقبه منجر اولسی
 آنجق معجزه قیلندن بر تصادفه بر طرف اولان بو
 سیاحتدن صوگره ، افلاطون آتیه عودت ایتدی .

✱

افلاطون در حال آتنده پرستشکارلری طرفندن
 احاطه ایدلدی و [آقاده میا] نام محله درس لرینی ویرمه
 باشلادی . آقاده میا آتیه خارجنده ، قهرمان آقاده موسه
 جصر و تخصیص ایدلمش کنیش و کولکلی بر میداندی .
 افلاطون اوراده موجود ژیمنازک یاننده بدرندن منتقل
 یاغچهده و بر محراب اوزرنده درس لرینی تقریر ایدردی .
 سقراط هر یرده سویلر ، درس لرینی اکثریا کزینی
 انساننده ویرردی ، فقط افلاطون ، دوستلرینی و طلبه سی

دائماً عینی یرده طوبیلاردی . بو صورتله فلسفه تدریساتی
 بر درجه دهها اصلاح ایدلمش اولدی .
 افلاطون درس لرینی علی الا کثرسقراط کی محاضره
 طرزنده یعنی سؤال و جواب ایرادی صورتیه ویرردی .
 بوتون اثرلریده بو صورتده ترتیب ایدلمشدی . بعضاده
 مسلسل قونفرانس لر طرزنده درس تقریر ایدردی .
 یونانستانک هر طرفندن کلن طلبه آقاده میاده
 طوبیلانیرلردی . دیوژنه لائوتک روایتیه نظر آقاده میایه
 برده قادین طلبه دوام ایدردی . بر مدت صوگره آتیه نک
 بوتون اکابر و منورانی ایچون آقاده میا ، بر محفل فکریت
 و نور اولدی . آقاده میا مداومیندن اکثریسی زنکین
 وزادکان صنفه منسوبدی . فقط افلاطون ، پاره مقابله
 درس ویرمزدی . اجرته درس ویرمک افلاطونک نفرت
 ایتدیکی بر طرز حرکتیدی . کیت آیده آقاده میا ، بر
 مکتب اولمقنن زیاده دوستلرک ، آشنالرک محل اجتماعی اولدی .
 واوراده پک مشعشع و مکلف فلسفی ضیاقلر واجتماعلر
 ویرمهک باشلادی . بو طرز حیات و مساعی ، بعض سیاحتلری
 استثنا ایدیلیرسه ، افلاطونک آخر عمرینه قدر دوام ایتدی .
 سجلیایا حاکی [دهی] وفات ایدوبده یرینه اوغلی
 کنج دهی کچنجه افلاطونی مملکتیه دعوت ایتدی .
 فیلسوف ، فضیلتک آنجق فیلسوفلرک حکمدار و یاخود
 حکمدارلرک فیلسوف اولسی ایله نشر و تعمیم ایدیلهمکچنه
 قانع اولدیفندن افکارینک تطبیقه ساحه بولش اولق
 ذرقیله سوکی آقاده میاسنی ترک ایله تکرار سجلیایه
 کیتدی . مع هذا بو سیاحتیهده ، سیرا کوزه واقع اولان
 ایلك سیاحتندن دهها مسعود بر نتیجه ویرمدی . اوچنچی
 سیاحتنده ایسه آزقاله حیاتی بیله تهلکیه کیربیوردی .
 بو سیاحتلرله فاصلهیه اوغرایان تدریسات ، افلاطونک
 آتیه عودتندن صوگره تکرار جانلاندی . بوندن صکره
 افلاطون کتابلرینی یازمه باشلادی . حیچهره ونک روایتیه
 نظر آ ، افلاطون ، حیانتک صوگ کونه قدر چالیدیدی .
 أولوم ، هیچ بکله میدیکی بر آنده ، بردوگون سفره سنده
 حیانتیه خاتمه ویردی (قبل المیلاد ۳۴۷) .

افلاطون اولنهمشدی . املاکنی یکننه ترک ایتدی .
 فقط بو چوچق پک آزیاشادی و افلاطونک اموال و املاکی

« اهل صلح ، ك قناعتی »

قانونهم ،

كه دنياده هرامات بشریته خصوصی بر خدمت ایفا ایده بیلیر . بر ملت کندیسنه خاص اولان بو خدمتی بشریته ایفا ایتك ایچون بویوك فرصت لر قارشیسنده بولوندیغی زمان اك جدی صورتده محك تجربه به وورلمش اولور . بر ملت اك بویوك موقیت ومسهودیتی بشریته خصوصی خدمتی ساحه سنده تأمین ایده بیلیر .

قانونهم ،

كه ملت لر ، بر وجودك عضوری کبی ، یکدیگربنه مربوطدرلر ، بر ملتك بوتون اوصاف نخبه سی فرد لر ومات لر آره سنده محبت ومالمت واسطه لرله اك بویوك تكملة مظهر ایده بیلیر . اك بویوك مدنیت مختلف عناصر ملیه نك اك حیاتدار ومستمر وصیمی بر صورتده مختزج بولوندیغی یرلرده انكشاف ایده بیلیر .

قانونهم ،

كه بر انسان ایچون حقیقی وطن پرورلك بشریته خدمت یولنده ملت نه وسیله تدارك وبو خدمتی ایفا ایتمه سنده یاردم ایتكدر . حقیقی صاحب پرورلك هر ملتك حقیقی قیمتی وبشریته ایفا ایده چکی خصوصی خدمتی تقدیر ایتكدن وانسانیتك سعادت عمومیه سنده معطوف اولان وملت لر آره سنده تعاون وتساندی تأمین ایدن جهانشمول بر آرقاداشلق حصوله کتیرمکدن عبارتدر . سعادت بشریه مسئله سی ملت لر آره سنده صاحب پرورلك جریان فکری سینگ ظفریاب اولماسنه منوطدر .

قانونهم ،

كه بر فرد ویا بر ملت اصابت ایدن هر مصیبت ، بوتون بشریتك مقیاس سعادتی اوزه رنده مطلقا بر تنزل وقوعه کتیریر و « مك بر آدمه یابلان بر حق سزاق عموم ایچون بر تهدید تشکیل ایدر . »

ایکی قطعه

بیلیرم، باشکده نوردن بر افسر ،
اثیری بلده کده یاقوت بر سرای ،
بلور الارنده بره سرلی یای
باغچه کده نی چالار عریان بر یرلر .

محرابك اوکنده آه ای آلهه ،
دیزچو کوب کنه کار سجده لرمله
آغلاسم بریدر بونی چوق کورمه
قارانلق یوله دوک بر آرز شعله !

ك. ف.

همشیره سینگ اوغنی و غلبه سی سپوزیپ [انتقال ایتدی . بو ذات ده بوتون املاکی طلبه سنده ترك ایتدی و بوصورتله افلاطونك خانه و املاکی مکتب فلسفیه سینگ مقر دائمیسی اولدی .

افلاطون شخصاً کوزل و یاقیشق اییدی . عزت نفس صاحبی ، حتی راز مغرور و قدما به هجومه میال اییدی ، معاصر رقیب لری ، هر بویوك شخصیه قارشلی اولدیغی کبی ، کندیسنی اتحاجی دیه کوچولمك ایسته مشلردی . فقط بو اتحال افلاطون کبی بر داعیه عطف ایده بیلیرسه البت کولونج اولور .

سوقراط مکتب نه منسوب متفکرین آراسنده قیمت دارومبدول اثر لری ایله برنجی صفده بولنان محرر لر دن بالخاصه ایکیسى ، افلاطون وقسه نوفون شایان تذکاردر . سوقراطك يك چوغه بالغ اولان طلبه سندن بر قسمك اثر یازماسی و بر قسمك ده یازمش اولمقله برابر ضایع اولمش بولنسی دولایسیله تاریخ فلسفه ده بویوك ایزلر بر اقاما مشلردر . سوقراطك مختلف استعداد لرده ، گاه فیلسوف ، گاه ادیبك صفقی ، غائب بر چوق

پرستشکار لری میانده هان اکثریسی مستقلاً بر مسلك فلسفی تأسیس نه موفق اوله مامش لر و آنجق استادك افکارینی نشر وتلقین ایله اشتغال ایتشلردی .

سوقراط مکتبی منسوبیندن اکبیوک شیهه یوق افلاطوندر . افلاطونك سلطنت وعظمت ادبیه وفلسفیه سی مواجه سنده سوقراط ضعیف برکولکه کبی قالیر . افلاطون صنعتك وفکر تك استاد ایدیسیندر . فیلسوف اولمق حیثیتله ده یونان نثرینك اکبالازونی نظیر اثر لری نی وجوده کتیر مشدر . افلاطونی تدقیق ایدرکن ، اونك اوریتینال و یاراتیجی قوتی آرمالی . اسلوبنده و طرز تفکر نده شخصه عائد انجملکاری کوره بیلیملیر .